

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 8 K., negyedévre 9 K. — 2.
Vidéken félévre 9 K., negyedévre 1 K. 50 L.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Az oroszok kiverése. Jelentés a kárpáti harcokról.

Még hivatalosan nem tudatták ugyan, azonban bizonyos, hogy Magyarország területén már aligha van ellenség, mert a kárpáti szorosok mind a birtokunkban vannak. Ha még lézengenek is itt-ott bujkáló orosz csapatok, azok már nem számítanak, mert előbb-utóbb a fogoly-táborba hajtja őket az éhség és a fagy.

Most a harctér színhelye ismét Galícia, ahol győzelmesen nyomulnak előre seregeink, maguk előtt hajtva a vert orosz seregeket, melyek már nem is képesek feltartóztatni a harcokban megedződött, diadalhoz szokott csapatainkat. Már csak napok, esetleg órák kérdése Przemysl várának a felmentése a második ostromzár alul is. Mihelyt pedig az új, támadó hadjárat támaszpontja lesz Przemysl, az oroszok kénytelenek lesznek Lemberget feladni, amire különben már készülődnek is. Az események nemsokára igazolni fogják a feltevésünket.

Szerbiának ismét baja van Macedóniával. Most nem a bolgárok, hanem a törökök lázadtak fel és hogy milyen erősek a fölkelők, mutatja az, hogy az ellenük küldött sorkatonaságot is megverték. Adig nem is lesz nyugalom Macedóniában, míg Bulgária uralma alá nem kerül.

Angliában hatalmas arányú béke-mozgalmat indítottak a nagy tevékenységükre ismert suffragettek, akik a nők szavazati jogáért indított küzdelmeikkel világhírekké lettek és ugyancsak sok borsot törtek az angol kormány orra alá, de sok munkát adtak a rendőrségnek is. Ez a mozgalmuk bizonyára rokonszenvesebb lesz Angliában is, a világ szemében is. Az angol kormány bizonyára nem fog visszariadni még a brutális eszközök alkalmazásától sem, hogy elfojtsa a béke-mozgalmat, azonban nem fog célt érni. — mert az angol anyák nem fogják a vágóhídra engedni fiaikat és a Kitchener lord milliós hadseregét a legturfangosabb toborzással sem fogják összeszedni tudni. Anglia még galig kóstolt bele a háborúba, aaz angol nép már megelégedte. Hátha — még a háboru nyomora is beköszönt, akkor fognak csak furcsa dolgok történni Albionban!

Háborus híreink a következők:

Budapest, jan. 31.

Hivatalosan közlik a hadsereg főparancsnoksága részéről:

Az erdős Kárpátoknak a lubkovi szorostól délkeletre fekvő hágói már ismételen a leghevesebb harcoknak voltak színhelyei Ezek az orosz, lengyelországi és nyugatgaliciai nagy hadműveletektől messze távol eső pontok az ellenségre nagy vonzerőt gyakoroltak, hogy birtokba vételükkel a Magyarországra való betörés különböző utjait nyitva tartsa. Különösen az uezsoki szoros, a vereckei és a viskovi nyereget cseréltek az utóbbi napokban gyakran gazdát. Ezeknek az átjáróknak északi és déli mellékterepét a szá-

mos harc következtében lövészárkok szeltek át és akár északról, akár délről jövő támadásnak több egymás mögött fekvő, jó pozíció ellentámadását kell leküzdenie. Miután csapatainknak december végén sikerült a négy nap, hős harcok után az uezsoki hágót az oroszok kezéből kiragadni, ott harcoló csapatainknak január elsején a tulerőben a tul erőben levő ellenség elől a gerincmagaslattól a legközelebbi magaslati vonalra kellett visszavonulnia. Ettől a naptól fogva a hágó birtokában maradt ellenségnek, amelvnek utóbb úgy az Ung völgyében, mint más átjáróknál is a dél felé vezető völgyekben sikerült tért nyerni. Ezen az arcvonalon csapataink még néhány nappal ezelőtt Révhelynél, Vezérszállástól és Volóczytól délre, továbbá Ökörmezőnél, Németsokránál és Körösmezőnél állottak, az ellenségnek további előnyomulásra irányuló ismételt kísérletét újra meg újra visszautasították. Erre következtek a hárók magaslatainak visszafoglalására irányuló támadásaink, a melyek mindenütt teljes sikerre vezettek. A terep- és időjárási viszonyok által rendkívül megnehezített, több napos harcokban az ellenségnek egyik állását a másik után foglaltuk el. A harcba vetett orosz erősítések és számos, az ellenség által megkísérelt ellentámadás ellenére naponta tért nyertünk és végül mindenütt elértük a hágók magaslatát. Ezekben a nehéz harcokban az itt alkalmazott, arányilag gyenge csapatok teljesítménye rendkívül volt. A december második felében indított, legutóbbi orosz ellenoffenzíva óta a keleti szárnyon és a közepén némileg visszaszorított, kárpáti arcvonalunkat az összes átjárók birtokba vételével ismét helyreállítottuk. (Budapesti tudósító.)

Romániának nincs pénze.

Bukarets, jan. 29.

A háborus párt agitációja ellen a Lupka a következőket írja:

A román nép sem nemzetileg, sem diplomáciailag sem katonailag, sem erkölcsileg nincs most készen arra, hogy háborút kezdessen. Mindenekelőtt nem lehet háborút viselni pénz nélkül. A kormány pedig nem tud előteremteni oly óriási összeget, amelyre szüksége van egy háboru esetén. Az a kétszázmillió kölcsön, amelyet a kormány a nemzeti banknál vett fel, már el is fogyott, elfogyott, mielőtt még a részleges mozgósítást befejezhetnék volna. A külföldön most is igen nehezen lehetne hozzájutni egy nagyobb kölcsönhöz, mert minden államnak magának van szüksége a meglevő pénzre.

Az ungi élet.

Budapest, jan. 31.

Mint a M—g jelenti, az ungi és latorca-völgyi csapataink már túlhaladtak a Kárpátokon és Galícia területén úzik az oroszokat. Bereg és Ung vármegyék területén a sineket, a telefont, a távirót helyre állították, az éhező laakosság közt pedig lelmi szereket osztottak ki.

Török felkelés Szerbiában.

Budapest, jan. 31.

Szóftaból jelentik, hogy az agyonnyargatott, macedóniai törökök fellázadtak a szerbek ellen. A török fölkelők megütköztek a szerb csapatokkal és a két óra hosszat tartó csatában sok szerb katonát esett el, míg a fölkelőknél csak egyetlen sebesült volt. A szerbek menekülés közben Smilevo községet felgyújtották és a tabanováci vasúti hidat felrobbantották. (M. T. I.)

Békemozgalom Angliában.

Budapest, jan. 31.

Londonban nagy arányú béke-mozgalom indult meg, melynek élén a suffragettek állanak, akik követelik a békét és felszólítják az angol anyákat, hogy ne engedjék vágóhídra a fiaikat. (M. T. I.)

Höfer jelentése.

Budapest, jan. 31.

A Dunajec és a Nida mentén tegnap a tüzérség mindkét oldalon élénk tevékenységet fejtett ki. Tüzérségünknek, a mely utóbbi időben már több ízben eredményel tüzelt, tegnap is sikere volt. Az ellenség néhány lövészárkot leghevesebb tüzelésünk közben kiürített. Orosz-Lengyelországban az arcvonal többi részén időnkénti ágyuharc folyt.

A Kárpátokban a nap nyugodtan telt el. Erdős hegységében néhány, közvetlenül a szoros magaslatoktól északra fekvő állásért még folyik a harc.

Höfer, altábornagy.

A pétervári forradalmi mozgalom

Stockholm, jan. 29.

Szörványosan már több ízben érkeztek hírek arról, hogy Szentpéterváron a lakosság és különösen a munkásosztály körében igen nagy nyugtalanság tapasztalható. A mozgalom, mindinkább erősödik és nem csak a semleges államok sajtójában, de az entente lapjaiban is megjelentek már hírek arról, hogy Szentpétervárott komoly forradalmi mozgalom van. Erre vonatkozólag, a Pétervári Távirati Ügynökség, illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján, a következő cáfolatot adta ki:

Az a hír, hogy a pétervári forradalmi mozgalom elnyomására, Szentpéter-

vár a középredeket indítottak volna, nena felel meg a valóságnak. A fővárosban nem indítottak közák ezredeket. Ez a cáfolat mindennél jobban bizonyítja, hogy Pétervárott forradalmi mozgalom van.

Németország harcai.

Jelentés a nagyhadszállásról.

Berlin, jan. 31.

(Nyugati hadszíntér.) Flandriában tegnap csak tüzérségi harcok folytak. — Chuinchy-nál, a Labassé-Bethune közti uttól délre, valamint Carency-nál, Arrastól északnyugatra a franciáktól egyes lövészárkat elfoglaltunk.

(Keleti hadszíntér.) A Keletporoszországi határon nincs ujság. Lengyelországban Borzimownál, Lowitz-tól keletre az oroszoknak ellenünk intézett támadásait visszavertük. (Hivatalos.)

Egyiptom ellen.

Török támadás a Szeznél.

Budapest, jan. 31.

Kairóból jelentik, hogy a törökök eddig elfoglalták Katiek, Bereldneider, Morjahreho és Birmabeluk városokat. A törökök éjjeli támadásban megverték az angolok indiai csapatait és ezzel közvetlenül a szuezi csatorna közelébe jutottak. (M. T. I.)

Debrecen szíve.

A Vöröskereszt fűtő állomása részére a következő adományok érkeztek:

Mária Margit, a Svetits zárdá főnöknője 3 darab kis kendő, 4 ing, 2 lepedő, kötöző ruhák. Steinfeld Mihályné 20 liter tej. Lusztig Károlyné 1 csomag pogácsa, 7 üveg bor. Dr. Fejér Ferencné husneműek. M. M. 12 korona 50 fillér. Hortobágyi gazdasági intéző bizottság 50 korona. Dicsőfi Józsefné 3 kalács. Ledererné Fischbein Lujza 1 kenyér.

A fenti adományokat köszönettel nyugtázza és újabbakat kér Somossy László, a Vöröskereszt egyesület titkár-pénztárnoka.

Bagi Lajos 4. e. gomb, 3 e. pénz. Sibál Lajosné 1 a. lánc, 1 a. gyűrű. Rásó Margit 1 a. függő, e. lánc. Rásó Jánosné 1 a. gyűrű. Ragályi Mariska 1 a. gyűrű. Halman Károlyné 1 e. kanál. Hrabóczy Margit 2 a. függő. Duruck Erzsébet 1 a. gyűrű. Kiss Mariska 1 a. gyűrű. Szilágyi Róza 2 a. függő. — Zsom Ida 1 a. gyűrű. Bural Eszti 2 e. gomb, e. törm. Sityer Sándorné 3 a. függő, 1 e. gyűrű. Herz Sándor 1 a. zszusu. Balogh Lajosné 1 e. óra. Tömör Antal 1 e. lánc. Kövér Zsuzsika 1 a. függő. Keller Mariska 2 a. függő, e. törm. Bakovinszky Ilona 1 a. gyűrű. Osváth Piroška 1 a. gyűrű. Antalóczy Kázmér 1 a. gyűrű. Antalóczy Aranka 1 a. gyűrű. Antalóczy Márta 1 a. gyűrű. Pármány Margit 1 e. lánc. Pármány Vilma 1 a. gyűrű. Szelényi Árpádné 1 e. óra, 1 e. lánc, e. törm. Keller Teruska 1 a. gyűrű. Szelényi Lillike 1 e. lánc, e. törm. Bernáth Ili e. törm. Bernáth Magda e. törm. Soffer Márta e. törm. Meder Gyorgyné 1 e. óra, 2 a. gyűrű. Gaál Erzsike 2 e. törm. Bukovinszky Béla 1 a. karkötő, 2 törm. Vinis Jolánka 1 e. lánc. Pármány Ilona 1 e. lánc. Székely Gizella a. törm. Székely Erzsike 2 a. függő, a. sziv. Borus Irénke 1 a. gyűrű. Matyasovszky Márta 1 a. gyűrű. Gorszák Morgitka 3 a. függő. Rampa Imréné 1 a. gyűrű, 1 e. óra. Halyasovszky Anna 1 a. gyűrű, 2 a. kerest. Ujvárosi Szabó Izabella 1 a. gyűrű, 1 e. gyűrű. Kovács Sarolta 2 a. függő. Burger Sándor 2 a. függő. Kristóf Mariska 1 a. gyűrű. Szabó József e. törm. Vay e. törm. Jakab Gusztáv 1 a. sziv. N. N. 1 e. óra. Tóth Rózsika 1 a. gyűrű, Gombos Miklósné 2 a. függő. Imre Böske 1 a. függő, 3 e. törm. Barcsay Ilona 1 a. gyűrű. Grmdricz Adel 1 e. karkötő. Varga Lászlóné 1 e. óra. Varga Manca 1 e. lánc. Várhelyi Irén 1 a. gyűrű. Fridman N. 1 e. óra.

Edison a háborúról.

Edison a háborúról.

Edison, a világhírű föltaláló, akit az amerikai lapok a nagy varázsló néven szeretnek emlegetni, egy amerikai újságíróval elbeszélgetett a háborúról és megkísérelte a jövőt néhány vonással megrajzolni. Az 1914. év, mondotta, nagy csapást mért a civilizációra, művészetre és tudományra, azonban a civilizáció hamar ki fogja heverni, mihelyst a háboru véget ér.

— Mikor lesz vége? — kérdezte az újságíró.

— Félek, hogy két éven belül alig. Az új háboru arra tanította meg az emberiséget, hogy az emberölés tudományos dolog. A rombolás eszközeinek tökéletessége és a tervek kidolgozottsága mellett a háboru belenyulhat a végtelenségbe. A háboru most nem tart 30 évig, de 30 hónapig elhúzódhatik, bár én a magam részéről könyörgök, hogy minél előbb vége legyen. Nagy fontosságot szerzett magának a háboruban a buvárhajó. Bár nem szüntették meg a Dreadnoughtot, értékét mégis csökkentették. A robbanás erejét a hajó belső szerkezetével csökkenteni lehet a szeszem, hogy a szövetségesek most arra fognak törekedni, hogy ilyen hajókat építsenek.

Edison gyára, mely 60 millió márkát ért, egy hónappal ezelőtt tudvalevően leégett. Ez azonban nem hangolta le, nem hiúsította meg terveit.

— Életem alaptörvénye a munka, — mondotta. Ennek a törvénynek a követésében engem nem tud megakadályozni a pénzvesztés. Semmi olyan nem égett el, amit újra föl nem lehetne építeni. Az épületek olyan gyorsan fognak fölépülni, — hogy rekordot érek el velük. Milyen kicsinek tűnik föl az én veszteségem és az én gondom ebben az időben. Ha lövő-árkokban küzdő milliókra gondolok, megsemmisül az egyes ember minden gondja az emberiség gondja mellett. Meglepett, hogy az amerikaiak milyen erőre szivűtek lettek a háboru miatt, mert kereskedelmük pang. Ez azonban nem áll. De el lehetünk készülve, hogy az inar és kereskedelem a háboru után csodálatos lendületet vesz föl s kárpótol minden kárért.

A magyar föld és a magyar fiúk.

Dr. Ferenczy Gyula indítványához.

A háboru sorsát és kimenetelét mindenki attól teszi függővé, aiből legtöbbje van. Az orosz a tömegében bizik, a francia a németek ellen évtizedek óta nevelt gyűlöletében; az angol szerint az győz, aki tovább bírja pénzzel. Az idegek ereje a győzelem biztosítéka, — ezt mondja az acél-energiájú német. Szerintünk azé a diadal, azé a nemzeté, akinek fiai a harctéren és otthon a leg-hívebben végzik kötelességüket.

Szilárd hittel tekintünk a jövő felé. Magyar hőseink hűségéről nyert csaták beszélnek, társadalmunk hűségéről a humanizmusnak megnevesült mezőit. A harcolók és a jótékonyág mezején forgolódk munkájával vetekedik azoké, akik ezt a könnyel és vérrel áztatott magyar földet verítékükkel öntözik.

Debrecen városának közönsége, — amint olvasom, — Ferenczy Gyula egyetemi tanár indítványára feliratot intézett a kormányhoz, hogy rendelje el a hadba vonulás következtében megművelés nélkül maradt földek, üres telkek és kertek kötelező művelését. Ehhez az indítványhoz kapcsolom az enyimet. Jó volna, ha a középiskolák felső osztályu tanulói önkéntes jelentkezés alapján vállalkoznának és megfelelő bérrrel alkalmazásának olyan földmunkára, amit kellő vezetés mellett elvégezhetnének.

Kétségtelen, hogy nemzeti életünk számára igen gyümölcsöző munkát végeznének most ezzel. Alig van a mi fiaink között olyan épkézláb fiu,

aki most ne kívánna hasznosítani a maga erejét a köz javára. Kellő felvilágosítás után megértik, hogy a 15—18 éves fiu a föld munkálásával többet használna hazánknak, mintha a legtöbb ilyen bet fiuban élő vágy folytán a harctéren menne. Megismernék a magyar paraszt munkájának jelentőségét és egész életükre megtanulnák megbecsülni nemzeti életünknek ezt a nagy erősségét.

Kiszámíthatatlan volna az ő ilyen munkájuk nemcsak a most folyó dicsőséges harcok, hanem az eljövendő dicsőséges béke és építés napjaira is. Hány magyar férfi lelke viaskodik a lövészárkokban azzal az aggodással, hogy földje műveletlen, a családja kenyér nélkül marad. Ha fiaink magukra vállalnák ezt a munkát és a szülők és az iskolák megadnák erre nekik a lehetőséget, nemzeti áldás lenne az ő munkájuk. És koronája volna az áldásnak, ha a művelt középosztály enyhébb légkörben élő fiai és azok a fiuk, akik középiskolai tanulásukkal a középosztályhoz tartozásukat készítik elő, veritékesen szerzett munkabérukkal olyan árvahaznak vetnék meg alapját, amelyben az elesettek árvái találnának meleg othont. Az ily módon létesülő árvaház lenne nemzeti egységünknek legszebb temploma.

Haypál Benő, ref. lelkész.

Színház.

A hét műsora.

Hétfőn: Egyetértés estélye.

Kedden délután: Vörös ördögök, alkalmi színi-játék.

Kedden este: Cigányprimás, operette 3 felv.

Szerdán: Mozartdér, operette 3 felv.

Csütörtökön: Otthon, színmű 4 felv.

Kedden két előadás. Kedden, ünnepnap lévén, két előadást tart a színház. Délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal a Vörös ördögök e. alkalmi játék kerül színre, amelynek eddig mindig nagy közönsége volt. Este pedig mérsékelt helyárrakkal a Cigányprimás játszák, amelyhez az új ensemble zajos sikere fűződik. Mindkét előadás jegyeit hétfőtől kezdve arusítja a színházi pénztár.

A vig özvegy előkészületei. Legközelebb Lehat operettjét: a Vig özvegyet eleveníti föl a társulat. Az érdekes repris előkészületei most folynak. A körüst megerősítik, a zenci részt Royák karmester nagy ambícióval tanítja. A próbákon Mezey igazgató is részt vesz.

Kéményseprő család. Páratlanul érdekes, sőt mondhatni izgalmas film-ujdonoságot mutat be az Apolló hétfőn, kedden és szerdán. „Kéményseprő család”, ez a címe a kiváló ujdonságnak, mely felvonáson keresztül állandóan lebillincselve tartja a közönség figyelmét. Különösen érdekes jelenet a hatáson darabnak az a része, melyben egy gyár hatalmas kéményének tetejéről menti meg a kéményseprőt a felesége olyan módon, hogy az ég és föld felett lógó férjéhez egy csomó játékléggömböt bocsájt fel, melynek segítségével egy kötelet kap meg a kéményseprő, hogy azon menekülhessen. A szereplőknek bravuroos merészséget általános meglepetést és csodálkozást vált ki a rezóközönség köréből. Ezenkívül sok érdekes és bájos jelenettel van fűszerezve a „sláger darab”, mely bizonyára nagy közönséget fog vonzani az Apollóba.

Debrecen le. nagyb. mozdója. **URANIA** Egyhíztér. Telefon. 12-51. szám.

Hétfőn, kedden, szerdán:

február hó 1-én, 2-án és 3-án

A FESTŐ DÉMONA

Társadalmi drama 4 felvonásban.

A legelragadóbb szépségű színész: Conchita Ledesma, a világhírű spanyol táncosnő játéza a főszerepet.

Regényes ut az Alpseken át. Természeti szépségek.

Hadszíntéri felvételek. Jelenetek a mai világ-háborúból.

Nehéz küldetés. Kacagtató.

Előadások este 5 órától folytatatlagos be-menettel.

Rendes helyárrak.

Keresztrefeszítik a zsidókat.

Fölperzselt galíciai falvak halálra kínzott polgárok.

Sok heti hányattatás után ma érkezett Máramaroszigetre Marfiewicz Iván galíciai gazdálkodó, aki akkor is szülőfalujában, a galíciai Dohgulé-ban maradt, amikor az oroszok ezt a községet is elfoglalták. Marfiewiczra egy Budapesten is jól ismert huszárezredest tett figyelmeztetés, aki egyik legkiválóbb katonai szakírónk és az orosz-japán háború idején hadseregünk képviselőjeként az orosz főhadiszálláson tartózkodott. Az oroszok elől elmenekült lengyel birtokos borzalmas részleteket mondott el az orosz csapatok vérfagyasztó kegyetlenkedéseiről. Nincs nép, amely e részletek hallatára utálattal ne forduljon el a cári hordától, amely védtelen aggyastánokat, ártatlan gyermekeket koncol fel olyan kegyetlenséggel, amint még a spanyol inkvizíció sem termelt. Minden színezés nélkül, úgy ahogy Marfiewicz — egyébként katolikus ember — nekem elmondotta, közlöm az oroszok bünlajstromát:

— A saját szememmel láttam, — kezdte Marfiewicz, — amint az oroszok december 8-án, Dohgulé elfoglalása után, agyonlőtték Kéhan Abrahámot. A szegény, öregembernek büne volt, hogy — zsidó volt. Még ugyanaznap a részeg orosz katonák guzba kötve, puskatussal ütve, a falu határába hurcolták ki Pölzl Osiást, egy ottrekedt zsidó kereskedőt s ott két összenőtt jenyőfára kifeszítették. Az oroszok a keresztrefeszítést vigyorogva nézték végig s amikor a szerencsétlen elvesztette eszméletét, átízt, aki az egész jelenet rendezte, őrséget rendelt ki a keresztrefeszített ember mellé. Három napig éjjel-nappal ott állott az őrség, amik a harmadik nap éjjelen azt nem jelentették, hogy Pölzl Osiás kiszívenedett.

— Tovább már nem tudtam nézni a borzalmas kegyetlenkedést, hiszen a kancsukázás, megbolozás, már fel sem tűnt s egy éjszaka, kijátszva a részeg örök, elszöktém Dohguléból. Futásom közben találok Dobrocizuk Jelinek asszonnyal, aki a galíciai Dichtenből menekült. Tőle tudtam meg, hogy az oroszok december huszonharmadikán Dichtenben a súlyos betegnek Slern Livshét kihurcolták ágyából s az öregasszonyt amondótték, házat és az összes melléképületeket felgyújtották. Ezt a tettüket azzal mentegették, hogy az asszony, aki már hónapok óta fel sem kelt ágyából, két pokrócot, amivel a tehenet takarta, eldugott előlük. A tehenet természetesen elhurcolták magukkal.

— Dichtenben negyvenkét házat felgyújtottak. Egyetlen zsidó háza sem maradt épen, mind földig égett. Leégett a zsinagóga, a népiszkola, a község-háza, a fogház, a bíró háza, a katolikus paraszti háza és haj volt annak, aki holmiját menteni próbálta. Éjnek idején az oroszok az égő házakból mezítelenül kikergeltek a lakókat. Akin egy szál ing is volt, azt is letépték róla. Senki semmit nem vihetett magával. A halál fa volt az, aki karácsony éjszakáján, a dermesztő hidegben mezítelen lagyira ruhát akart borítani. Reichmann Mojsét az oroszok gyondótták, mert megkísérelte, hogy megmenten valamilyen.

— Összesen csak negyvenöt menekült tudott kikérülni az égő nagyközségből. A szerencsétlenek csaknem megfagyott tagokkal érkeztek meg Seletbe, ahol katonáink adtak nekik meleg ételt, a tábori csendőrök pedig annyi pénzt gyűjtöttek össze maguk közt, hogy a földönfutók néhány nappal élmezhetők magukat.

— Felsorolni a rengeteg brutáliságot, amit az oroszok elkövettek, nem is lehet. Nem kimélték sem zsidót, sem keresztényt. En egyik katonai parancsnokságunknak jelenttem is ezeket a kegyetlenkedéseket, amit jegyzőkönyvbe is vettem. Katonáink könyeztek, a mikor látták a csontig lesotányodott menekülteket és hallották az oroszok azzal. Mindennap

dolog volt, hogy megcsönkítették ártatlan polgárokat.

Tanuk és jegyzőkönyvek bizonyítják Marfiewicz Iván vallomását. és ezek után hirdeti a cár, hogy az ő népe a kulturát hinti el és művelt hadviselő fél módjára harcol. . . Sz. A.

Ujdonságok.

Asbóth százados kitüntetés. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király ns. Asbóth Ede századosnak, számfelveti a 83. gyalogezredben, vasutvonalparancsnok Debrecenben, kitűnő szolgálatai elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát adományozta a hadi ékítmennyel.

Felhívás a félkezezőkhez. Felkérem mindazokat, akik már régóta félkezezők, sziveskedjenek velem levélben vagy levelezőlapon tudatni a következőket: 1. mivel foglalkoznak?, 2. ha ipari, vagy mezőgazdasági pályán vannak, minő segédeszközöket használnak? A postbélyeg árát megtérítem. Gróf Zichy Géza, Budaapest, VII. Pálna-utca 6.

Legfelső dicső elismerés. A király megengedte, hogy Kenese Waldemár, 2-ik huszárezredbeli főhadnagynak, dr. Richter Frigyes, 2-ik huszárezredbeli tartalékos segédorvosnak az ellenséggel szemben tanúsított kiváló szolgálataikért legfelső dicső elismerése tudtul adassék.

Egy kedvelt író halála. Váratlanul érte az irodalom barátait az a gyász, hogy Baaary Elemér, tulajdonképpen nevén Mayer Gyuláné Szűts Olga elhunyt a napokban. A debreceni olvasó közönség is jól ismerte színes leírásait, egyszerű történetkeit, gyöngéd lírai költeményeit. Eppen most két éve a Csokonai-körben is felolvasott és mindenkit megnyert vonzó egyéniségével, valamint mélyen átértett verseivel. A Csokonai-kör és a magyar irodalomnak számos híve őszintén gyászolja az írónt, akit viruló korában és munkássága közepén ragadott el a halál.

A betörők a kir. ügyészségen. A városi bérházban elfogott két betörő bűnyűjében tegnap dr. Pető Pál rendőrfogalmazó befejezte a kihallgatásokat. A tetteseket ennélfogva Mile Pál, bűnyűgyi osztályfőnök átkísérteti a kir. ügyészséghez.

A Hadsegélyző Hivatal köszönetnyilvánítása. Dicsőfi József, a debreceni ref. egyház lelkes elnöke a Hadsegélyző Hivatalhoz 3426 korona 29 fillért juttatott, amely összeget a debreceni összes hitfelekezettek, illetve hitközségek képviselői Rostás István rendőrfőkapitány ur rendelkezése alapján a polgárság útján gyűjtött össze a katonáknaak, a téli dermesztő hideg elviselését elenyésző aiso meleg ruhák beszerzésére. Ezen igazán tündökös hazafiságtól és nemes lélektől áthatott cselekedetért a Hadsegélyző Hivatal ez uton fejezi ki az említett adományozóknak hálás köszönetét.

A kormány az élelmiszer-uzsora ellen. A miniszterium rendeletet hocsájtott ki a gabonakészletek rekvirálása és a víz száelések megtörése dolgában. A rendelet szerint a m. kir. miniszteriumnak 1915 január hó 14. napján 240—1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletében foglalt szabályok megfelelően kiterjesztetnek a buza-, rozsa-, árja-, tengeri-, burgonya és rizslisztből meglevő készleteknek bejelentésére, feltárására és az Országos Gazdasági Bizottság részére való átengedésére. Aki gabonaneműért vagy lisztért a követelhető legmagasabb árak hatósági megállapítása tárgyában kiadott rendeletek értelmében felszámítható legmagasabb árát vagy a legmagasabb áron felül ebbe beszámítandó bármilyen mellékszolgáltatást követel, elfogad, adat vagy ígérlet a maga vagy harmadik személy javára, az — a mennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1914. L. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással, valamint hatszáz koronáig terjedhető pénz-

büntetéssel büntetendő. Ugyanígy büntetendő az is, aki akár szándékosan, akár a kötelességgel elmulasztásával bármely módon közreműködik abban, hogy az árusítással megbízott alkalmazottja vagy az eladást közvetítő más személy a gabonaneműért vagy a lisztért követelhető legmagasabb árak megállapított korlátozását kijátsza vagy meghiusítja, vagy aki bárkinek e korlátozás kijátszására vagy meghiusítására irányuló eljárását bármely módon elősegíti vagy eltitkolja.

Egy tűzérhadnagynak hőstette. A Hadsereg Aranykönyvében bejegyezték Kerneggernek, a hegytűzrezred lövegparancsnoka hőstettét. Az orosz harcstéren történt. A hadnagya a többi csapat által elhagyott hadállásban az előrenyomuló oroszokkal szemben is csapatával teljesen magára maradt. Az ellenség gyorsan felfedezte a lövegszakaszt és a kozákok leszálltak a lóról. előre kuszta s heves tűzrohant intéztek tüzeink ellen. Kernegger hadnagya nem vesztette el a lélekjelenetét. Kiadta embereinek a parancsot:

— Ne löjjetek, míg egész közel nem érnek!

Az orosz lovasok már olyan közel jutottak, hogy vad arcuk is látható volt. De a hadnagya csak akkor vezényelt tüzet, amikor az egész horda harminc lépésnyi távolságban volt már. Ekkor akcióba léptek a mieink. Akozákok háromnegyedrészé az irtózatos tüzeléstől lovastul felbukott. Tüzeink kettő kivételével mind lelőtték őket. A retmadni a veszedelmes lövegszakaszt, mely nemsokára teljes erőben utólrta ezredét. A hős hadnagyt legfelsőbb kitüntetésre terjesztették elő.

A magyar talizmán és a magyar nők. Azok a remek kivitelű ezüst gyűrűk és érmek, melyeket az Országos Hadsegélyező Bizottság „Magyar Talizmán” elnevezés alatt hoz forgalomba, gyorsan meghódították a minden szépért rajongó magyar nőket és a naponta százzámra érkeznek megrendelések asszonyoktól és leányoktól egyaránt, kiknek bizonyára e tárgyak képezik majd minden időben kedvenc ékszerüket, mert ezek megvételével a háborús jótékonyaság szent ügyét is szolgálták. — Ugyancsak a magyar nők karolták fel lelkesedéssel azt az ötletet, hogy a talizmányokat a harcstéren küldik hozzátartozóiknak, mint szeretetteljes megemlékezést otthonról és mint biztató talizmánt a vesztélyek ellen. A megrendelések az Országos Hadsegélyező Bizottság jelvény osztályához (Budapest, Képviselőház) intézndők. Az esüst gyűrű vagy érem ára 3 kor.

Dívat-szalom februári száma megérkezett. Ára 60 fillér. Kapható Antalfy könyvkereskedésében Szent Anna-utca 13.

Kedvező időjárás délen. Sarajevóból jelentik nekünk: Boszniában az időjárás igen kedvezőre fordult. A hőmérséklet 8 és 10 fok közt váltakozik, tehát egyáltalában nem elviselhetetlenül hideg, amellől mégis keményre fagyasztja és járhatóvá teszi az utakat. A hirhéd sártengereknek és a feneketlen, süppedő ingóványoknak ma nyomuk sincs. Legénységünk szellemé bátor, lelkes és bizakodó.

APOLLO

Ma, hétfőn

Délután 5 és 7 órakor félhelyárak
9 órakor teljes helyárak.

Látványos, hatásos életkép,
Szenzációs ujdonság.

KEMÉNYSEPRŐ CSALÁD.
Életkép 5 felvonásban.

PRÓBA-BABA.
Életkép 5 felvonásban.

HÁBORUS KARIKATURÁK.
Aktuális jelenetek.

KOBL, MINT HÁZIUR.
Bohózat.

NIEDERLANDE.
Természeti felvétel.

Orgona-hangverseny. A Vöröskereszt egyesület javára február hó 14-én a Kossuth-utcai ref. templomban tartandó orgona-hangversenyen közreműködnek Havas Gábarné, Wessprémy Andor, Hammerstádt János és a tanítóképző dalárdája P. Nagy Zoltán vezetése mellett. Jegyek ára 1 korona. Kapható Donogán és Somossy cégnél.

Katonák tombolája. A Homok-kerti megfigyelő barakk katonáinak szenvedésit enyhítendő és szelienid szórakozását elősegítendő, vasárnapokon délután tombolát rendezünk. Ezen vállalkozás sikere a nagyérdemű közönség közreműködése nélkül el sem képzelhető. Tekintse fel arra, hogy nálunk nagyobbára bel-betegek vannak, a nyeregmény-tárgyak kettőre minőségűek lehetnek: Diétásoknak: csokoládé, szivar, készcsüsti, bor. — Egész kosarak: hús-fele, kenyereb tesza, narancs, továbbá bármilyen apróság, lehetőleg hasznos, pl. szén, fogkefe, fésű, papucs, szappan, motizs, harisnya, zsebkeendő stb. Értés fonyeremény: 1 üveg kenyér. Egész kosár: főző krém: 3 méter del-ceni kölbász. — Az alábbi nyugtázott küldeményekért hálás köszönet a katonák nevében. Cziffra Nándorné 220 darab papír a Angválti Lászlóné 5 üveg bor. Dr. Magyar Simonné 5 üveg tokaji. Fudsegélyző Hivatal 200 darab cigareta. Szarvaky Sari 2 csomag (ca) Gombos Ferenc 5 kilo zsír. Madzse-ug domonó stb. várják. — Kérem a nagyérdemű közönséget, lehetőleg tea, bor, kockakocka, citrom stb.-ben megköszöni. — mely adományokból minden beteg részese lehet. Ismételtén kérem köszönet: Z. Császár Maria, főnök.

A gyertya is megdrágult. A petrolum drágasága után most a gyertya is megdrágult. A vegyészeti gyárak központjának jelentése szerint a gyertyagyárosok száz kilónként 18 koronával felemelték a gyertyaárakat. Ez az áremelés a szegényebb sorsu fogyasztókat sújtja a legjobban, mert a forgalom 72 százalékát eddig a kicsinybeni, darabonként való fogyasztás szolgáltatta.

Hősök temetése. A debreceni, katonai megfigyelő állomás parancsnoksága hivatalosan közli velünk, hogy ismét elhalt a katonai kórházban öt hősünk, részint sebek, részint a harctéren szerzett betegség következtében. Az elhunytakra vonatkozó adatok a következők:

Sienkiewicz Anton, lengyel legionista, születési és illetőségi helye Rava, Oroszország, vallása róm. kath. A közös csapatkórházból temetik hétfőn d. e. 10 órakor.
Schulzer József, a 20. honvéd gyalogezred közvitéze, született Muraszterdahelyen 1892-ben, a polgári életben cipész volt Sümegen, vallása róm. kath. A közös csapatkórházból temetik hétfőn d. e. 10 órakor.

Kocjancic Franz, születési helye Mosechnac, Krajna, illetőségi helye Roesiach. Temetik a közös csapatkórházból, kedden d. e. 10 órakor.

Hutsteiner Vilmos, születési helye Eistenmarkt, Felső-Ausztria. Temetik a Hatvan-utcai temetőből kedden.

Boranek Mátyás, születési és illetőségi helye Lejtés, Trencsén-megye. Temetik kedden a Hatvan-utcai temetőből.

Adományozás. A polgármesteri hivatalba újabb a köznevelési adományok érkeztek: A hadba vonultak családjai részére. Szarvaky 50 kor. Zoltay Lajos és neje egyik csatlagaik elhunyt alkalmából koszorú-megváltás címén 10 kor. A Vöröskereszt javára: Zoltay Lajos és neje koszorú-megváltás címén 10 kor. A motoros autómobil költségeire: Szóke János taml: 5 kor. Kovács Vilmos 10 kor.

Letartóztatott anya. A rendőrség tegnap délelőtt átkísértette a kir. ügyészséghez Weisz Fánih 19 éves nőt. A nyomozás azzal gyanúsítja, hogy két hónapos kis gyermekét szándékosan tette el láb alól. Weisz Fáni a debreceni állami gyermekmenhely egyik telepén volt elhelyezve, aki neki kijelentései szerint is terhére volt. Néhány nappal ezelőtt az anya áll-

tólag a földhöz vágta kis gyermekét, aki a szenvedett sérülésekre bele is halt. Mint hogy a bűncselekmény elkövetésére nézve súlyos adatok merültek föl, megindították az eljárást Weisz Fanni ellen.

Korona-Passzazs | **URANUS** | Telefon: 3-20. sz.

Hétfőn, kedden február hó 1-én, 2-án
DOKTOR ANTON.
Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Szardínia-halászat. Imeretterjesztő.
Adolár ékszerész. Bohózat.
A kis lótolvaj. Kacagtató.
Unalmas munka. Humoros.
Előadások este 5 órától, folytatólagos be-menettel.
Rendes helyárak.

Legujabb.
PÉLDÁS BÜNTETÉS.
Pécs, jan. 31.
Példát mutató ítéletet hozott a pécsi törvényszék Weisz Lázár milliomos, siklósi pékbester hűnygyében, akit undorító kenyér forgalomba hozatala miatt 1 évi fogházra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélte és kimondta, hogy ellene a vizsgálati fogságot is fenntartja. (M. T. I.)

Csarnok.
A kalandor.
— Regény. —
(Folyt.)

— Csakugyan felkerekedett, hogy őt kövesse. Ámde most a lady is fellépett s csodálattal méltó bátorsággal azt mondta, hogy biz' innét egy tapodtat se mennek. Erre az idegen hölgy, mint valami rablófőnök, egy éles fűtyentést hallatott, mire nyomban három álarcosférfi nyomult a szobába. Csaknem ezörnyet haltunk ijedtünkben, de a lady mégis csakhamar osszedte bátorságát s zajt ütött. Az idegen hölgy intésére két álarcos miss Imogent, kettő pedig a lady ragadta meg — száját betömte, hogy ne kiálthasson, de minthogy mégsem akarta magát megadni s a leányrablók után akart nyomulni, hát bizony isten, ugy össze-vissza verték, hogy szinte szánalom ránézni.
— Hát ön, miért nem futott rendőrökért?
— Igen ám mikor engemet is megkötözték. Még most is meglátszik a nyoma.
— És a lord elé tartotta karját, melyen csakugyan vastag zsinog nyomai látszóttak.
— Hát aztán mi történt még?
— Az történt, hogy a szegény lady egész tegnapig élet és halál közt lebegett.
— De a kisasszonnyal mi történt?
— Azt a mai napig se tudjuk.
— Jeientést tettek a rendőrségnek?
— Azám, arra nem is gondoltunk, hiszen nem is csoda, mikor annyi bajunk van, hogy azt sem tudjuk, hol áll a fejünk. S a leg-szomorubb az egész dologban az, hogy a rablók nem csak a kisasszonyt rabolták el, hanem...
— No csak mondja, ki, mit raboltak el még.
— Jaj, alig merem kimondani, mert a lady szigoruan rám parancsolt, hogy azt a körülményt nyírdonak meg ne említsem. Valami talán gondolni...
— Beszéljen; parancsolá a lord.
— A rablók a lady összes pénz-készletét magukkal vitték, istenem, mi lesz belőle, mikor az orvosi és patikai kontó már is mekkora összegre rug...

A lord érthetetlen szókat mormogott, aztán zsebébe nyúlt, elővette tárcáját s néhány magas összegről szóló bankjegyet a asztalra tett.
— Ezt adja át urnőjének s egyutt, mondja meg neki, hogy ha egészen felgyogyult, értesítsen engem, akkor majd beszélhet fogok vele.

Ezzel távozott.
A komorna érdemes urnőjéhez sietett.
— Elment már, kiáltá kacagva: jaj de jól sikerült a feültetés! hogy elhiette a me-sét, a jámbor! A patikakontó hallatára nagyon megesett as zive s ezt hagyta azt asz talon, ni!
Ezzel átadta a bankjegyeket.
Lady Euphénia átvette a pénzt s meg-olvasta.

— Na, mégis jobb a semminél, mormogá, most azonban szedd le rólam ezt a sok ken-dőt, oly melegem van, hogy majd elolvadok.
— Ez a csel jól sikerült, mondá azután, de majd később hogy leszünk. Ha el fogy a pénzünk, mit csinálunk akkor?
— Ej, nem kell busulni, majd csak kigondolunk valamit, feléle a komorna. Ez a lord Rufford azon férfiak közé tartozik, kik nem gondolkoznak s kik nyitott szemmel sem látnak. Anna akkora szarvakat lehet a fejére rakni, hogy csak gyözze viselni...
Lord Rufford azalatt azon törte az eszt, miként lehetne Imogen nyomát újból megtalálni.

Hogy a leányrablás Granby műve volt, aziránt egy pillanatig sem kételkedett. Igen helyes uton járt tehát, mikor így gondolkozott, hogy a hol Granby artózkodik, ott kell lennie Imogennek is.
Azt tüzte ki tehát feladatul, hogy Granby tartózkodási helyét kipuhatolja.
Hogy mint járt el ebben, illetőleg megbizása folytán mint járt el kéme, azt olvassóink a történet folyamán már kivethették.
Ez a kém egy este egész váratlanul a lord szobájába toppant.

— Nos, mi hirt hoztál, William? kérde a lord.
— Jó hirt hoztam, mylord.
— Nos?
— Megletem a leány nyomát.
— Ne monddjad! szólt a lord örvendetete-sen meglepetve.
— Meg bizony! Egy hetj utánjárás után mégis csak rábukkantam a fészekre, ahol a kis gerle turbékol.

— Ugyan hol van? kérde a lord látható kíváncsisággal.
— Hawkseadben, sir Leslie Broughton jószágán.
A lord arca hirtelen elkomorult.
— Leslie Broughton's ismétlé gondolatokba merülve, mintha már hallottam volna ezen nevet. Ab, igen emlékszem már, Granby használta e nevet.
Aztán Williamhoz fordult.
— És ki az a Leslie Broughton? kérde a lord.
— Ugy hallottam, valami rokona Granby Carewnek, ki ott sir Eldon Neville név alatt szerepel.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Ajánlat.
Pisztrang és Szardínia olajban kapható Felegyházy Jánosnál. 85-5

Aranyat, ezüstöt, zálogcédulát veszen Steiner Mihály — Ceokonai-utca 32. 144

Isletes hási hosstól ad bent étközésre izr. uri család. Cim a kiadóhivatalban. 621

Tüzifa
1. m. cserdorong, 5 félt aprítva, hazaszállítva: 2.90 fillér.
Szén
I. rendű szagtalan, jól ég, 1. m. hazaszállítva +.80 fillér.
Sv. oz Márton
fa és szénkereskedő. Agárdi-u. 6. Telefon 1204 1920